

Atklātā stunda “Valsts. Valsts izcelšanās teorijas”

Dobeles Valsts ģimnāzija, 20.04.2023., 10.I klase (Sociālās zinības un vēsture)

* mācību stunda paredzēta 2x40 min.

Aktivitāte	Skolēna darbība/uzdevums	Skolotāja darbība	Jautājumi skolēniem
Ievads	Skolēni iesaistās diskusijā par dažādiem identitātes veidiem.	Ievad jautājumi un komentāri (<i>skat. zemāk</i>)	Kādus identitātes veidus jūs varat nosaukt? (<i>iepriekšējā tēmā skolēni ir apguvuši dažādus identitātes veidus</i>) Kurš no identitātes veidiem ir spēcīgākais? Kāpēc?
Aktualizācija	Skolēniem jānonāk pie atziņas, ka <i>valsts</i> ir tā institūcija/veidojums, kas var garantēt šo dažādo identitātes veidu respektēšanu.	Skolotājs vada diskusiju. Jautājums – <i>kas ir nepieciešams (kāda institūcija/veidojums), lai šīs dažādās identitātes tiktu respektētas, ievērotas?</i>	Kas ir nepieciešams (kāda institūcija/veidojums), lai šīs dažādās identitātes tiktu respektētas, ievērotas?
Asociācijas	Skolēni internetā ieraksta, kas viņiem saistās ar jēdzienu <i>valsts</i> : https://www.mentimeter.com/ (vārdu burbulis/mākonis)	Aicina skolēnus ierakstīt asociācijas, kas saistās ar jēdzienu <i>valsts</i> NB! Jau iepriekš jā sagatavo internet vietne balsošanai! Kā lietot <i>mentimeter</i> : https://www.youtube.com/watch?v=igyte0JRpR4	Kas, tavuprāt, ir <i>valsts</i> (1-2 vārdi)
Stundas tēma	Iepazīstas ar stundas tēmu	Nokomunicē stundas tēmu (<i>skatīt prezentācijas 1.slaidu</i>)	
Stundas mērķa un SR definēšana	Skolēni izvirza stundas mērķi un SR; prognozē darbības, kas būtu nepieciešamas to sasniegšanai (<i>skat. zemāk</i>)	Aicina skolēnus definēt stundas mērķi un SR; nepieciešamības gadījumā koriģē mērķi un SR, ja tas būtiski atšķiras no skolotāja iecerētā.	
Valsts jēdziena definēšana	Pieraksta teorētiskos jautājumus, ko skolotājs demonstrē prezentācijā	Prezentācijā parāda, cik dažādi ir bijuši valsts jēdzieni vēsturē un dažādās valstīs (<i>skatīt prezentācijas 2.slaidu</i>). Skaidro, kas skolēniem ir jāņem vērā, lai definētu <i>valsts</i> jēdzienu. (<i>skatīt prezentācijas 3.slaidu</i>)	Kas kopīgs/atšķirīgs no tā, ko jūs teicāt par <i>valsti</i> manis piedāvātajā definīcijā?

		Komunicē skolēniem <i>valsts</i> definīcijas skaidrojumu (<i>skatīt prezentācijas 4.slaidu</i>). Iepazīstina skolēnus ar būtiskākajām <i>valsts</i> izcelšanās teorijām (<i>skatīt prezentācijas 5.slaidu</i>)	
Darbs ar darba lapām grupās. <i>Mērķis</i> – iepazīt dažādās <i>valsts</i> izcelšanās teorijas un noteikt <i>valsts</i> pazīmes	Strādā ar darba lapām grupās-> pieraksta konkrētās <i>valsts</i> izcelšanās teorijas iezīmes, sasaista tās ar vienu no <i>valsts</i> pazīmēm. Ar iezīmēm iepazīstina klasi, taču nenosauc <i>valsts</i> pazīmi. Katra grupa skaidro savu teoriju tā, lai pārējie klases biedri varētu uzminēt <i>valsts</i> pazīmi.	Izdala darba lapas (<i>skatīt pielikumu nr.1</i>) un aicina katrai skolēnu grupai iepazīties ar konkrēto, iedalīto teoriju; izrakstīt teorijas pazīmes. <i>Skatīt zemāk</i> . Ja nepieciešams, vada skaidrošanas procesu konkrētai grupai.	
Valsts pazīmes	Skolēni nonāk pie 4 <i>valsts</i> pazīmēm.	Veic kopsavilkumu (<i>skatīt prezentācijas 7.slaidu</i>)	
Diskusija ar klasi	Iesaistās diskusijā par <i>valsts</i> pazīmēm. Izvērtē – vai nepieciešamas visas 4 pazīmes, lai runātu par <i>valsti</i> .	Aicina skolēnus diskutēt par <i>valsts</i> pazīmēm.	Kuras pazīmes, jūsuprāt, ir būtiskākās? Kāpēc? Vai <i>valsts</i> var pastāvēt, ja nav kādas no šīm pazīmēm? Pamato savu viedokli!
Refleksija	Izvērtē, vai sasniegts stundas <i>mērķis</i> un SR, reflektē par stundu kopumā.		

Ievads: skolotājs jautā par identitātes veidiem. Skolēnu iespējamās atbildes: seksuālā, nacionālā, dzimumu, kultūras, reliģiskā utt. Pēc skolotāja uzaicinājuma skolēni diskutē par, viņuprāt, būtiskākajiem identitātes veidiem.

Stundas mērķa un SR definēšana: skolēni var paredzēt, ka būs jālasa, jāklausa, jādiskutē, jāpamato utt. Nepieciešamības gadījumā skolotājs var jautāt, komentēt, tādējādi uzvedinot skolēnus uz plānotajām darbībām.

Darbs ar darba lapām grupās: skolēni izrunā galvenās teorijas pazīmes un vienojas, kā tās sasaistāmas ar konkrēto valsts pazīmi, kas dota darba lapā. Tā kā valstij ir 4 pazīmes, tad ir jānoskaidro pārējās 3. tāpēc viens grupas pārstāvis dodas pie pārējām grupām un cenšas saprast, kādas ir atlikušās 3 pazīmes. (*skatīt prezentācijas 6.slaidu*)

Izmantojamie avoti:

Par suverenitāti

http://www.euratlas.net/geography/world/special_status/index.html

Valsts izcelšanās teorijas

<https://issuu.com/biznesa-vadibas-koledza/docs/valsts-un-tiesibu-teorija>

